

یادداشت

کارزار تازه انگلیس در منطقه

حمید کریم‌نیا
کارشناس روابط بین‌الملل

● سومین سفر وزیر امور خارجه انگلیس در دو سال گذشته به ایران در شرایطی صورت می‌گیرد که به نظر می‌رسد دولت ترزا می در شرایط جاری خود، دیپلماسی تازه‌ای را فارغ از تلاش‌های اروپا و آمریکا آغاز کرده است. در سفر دوره‌ای «جرمی هانت» به منطقه خلیج فارس، مناسبت‌هایی ازجمله بحران یمن، بحران حکومت سعودی پس از قتل جمال خاشقجی، روابط با امارت و زندانی انگلیسی به اتهام جاسوسی در این کشور و همین‌طور زانین زاغری متهم به جاسوسی در ایران ، موضوعات قابل بررسی است؛ البته مسئله برجام و تأکید بر حمایت و ماندگاری جمهوری اسلامی ایران در این توافق نیز وجود دارد. در شرایطی که اتحادیه اروپا و دولت آمریکا برای حل بحران یمن و وضعیت دولت سعودی دچار چالش شده‌اند، با تلاش‌هایی که انجام داده‌اند، هیچ اتفاق تازه‌ای برای کاهش بحران روی نداده است.

همچنین اتحادیه اروپا پس از خروج آمریکا و آغاز تحریم‌ها سعی کرد ایران را به این توافق‌نامه متعهد نگه دارد و انگلیس یکی از این کشورها بود که همواره بر این محور تأکید داشته و دارد. این در حالی است که تفاوت دیدگاه انگلیس با ایران در سایر موارد نیز نسبت به اروپا و آمریکا ملاحظه می‌شود. به همین دلیل سعی می‌شود اقدام جداگانه‌ای برای پیداکردن راه‌حل‌های مناسب با وضعیت منطقه خلیج فارس و ایران در شرایط فعلی به کار گرفته شود.

در سفر تهران در همین چارچوب مذاکراتی صورت گرفته است. اینکه چه راه‌حل‌هایی پیشنهاد یا از سوی ایران داده شده، قطعاً باید منتظر ماند تا نتایج احتمالی آن ظاهر شود. یکی از موضوعاتی که در این سفر مانند سفر دو وزیر خارجه پیشین مطرح است، زندانی انگلیسی- ایرانی است که در این رابطه تلاش زیادی شده، اما تاکنون نتیجه‌بخش نبوده است. جمهوری اسلامی ایران و انگلیس از ابتدا تاکنون موفق نشده‌اند چارچوبی مدون در قبال مواضع متضاد خود در روابط دوجانبه و در سطح منطقه داشته باشند. به همین دلیل، همواره به‌طور موردی دیدگاه‌های خود را نسبت به مسائل مختلف برای یکدیگر تشریح و تنظیم کرده‌اند.

از یک سو بحران مسائل کنسولی همواره این روابط را تحت تأثیر خود قرار داده و از سوی دیگر، حمایت انگلیس از برجام و حمایت‌نکردن از سیاست‌های آمریکا در قبال ایران، حاکی از این نوع تضادهاست. این سفر در شرایطی صورت گرفت که از یک طرف ایران و انگلیس نسبت به برجام موضع مشترکی دارند و قطعاً این نکته‌ای مهم محسوب می‌شود و از سوی دیگر درباره شرایط امنیتی منطقه و مسائلی از قبیل یمن و همکاری‌های امنیتی، کاملاً تفاوت دیدگاه داشته و دارند. این اختلاف‌نظرها ملغمه‌ای از شرایط را فراهم آورده است که طرفین، هم نوعی همکاری مشروط را احساس می‌کنند و هم باید تضادهای موجود در رویکردهای سیاسی و استراتژیک را به‌نوعی حل‌وفصل کنند.

اثر خروج انگلیس از اتحادیه اروپا، بحرانی سیاسی گریبان دولت «ترزا می» را گرفته است؛ بااین‌حال، این دولت تلاش دارد کارزاری تازه را در حوزه سیاست خارجی در منطقه خلیج فارس با توجه به بحران جاری آغاز کند. همان‌گونه که اشاره شد، در صورت هرگونه دستاوردی از قبیل آزادی جاسوسان خود یا اوضاع یمن و عربستان، تحرکی به وجود خواهد آمد و در داخل قادر به مانورهای بیشتر در برابر رقیب خواهد بود.

بُعد دیگری که در این سفر وجود دارد، توجه ایران به همکاری دولت‌های اروپایی حامی برجام ازجمله انگلیس است که یک بار دیگر شناسن طرفین را برای دستیابی به راه‌حل مناسب آزمایش می‌کند. در شرایط حاضر که ایران دوران تحریم‌های اقتصادی و بانکی را آغاز کرده و اروپایی‌ها اعلام کرده‌اند در حال تکمیل مکانیسم همکاری مالی مستقلی برای همکاری با ایران هستند، لندن به‌عنوان یکی از مراکز مهم احتمالا پیشنهادهایی کاری داشته باشد. همه این موارد شایان بررسی است. این شرایط موقعیتی را فراهم می‌کند که دو طرف با بررسی‌های لازم، احتمال رسیدن به راه‌حل‌هایی مناسب را ارزیابی کنند.

سفر وزیر خارجه انگلیس در این چارچوب صورت گرفته است. در ارزیابی طرفین از مقطع جاری، پیشنهادها و راه‌حل‌ها اگر قابل حصول باشند، می‌تواند مهم و مؤثر باشد. اکنون انگلیس این فرصت را یافته تا به نقطه‌نظرات مشترک با جمهوری اسلامی ایران در این محورها دست یابد.

politics@sharghdaily.ir

دیدارها بین مقامات تهران و لندن

رایزنی‌های ظریف، انتقادات شمخانی

کرد: «مذاکرات هسته‌ای و توافق برجام به میزبانی و تلاش اتحادیه اروپا صورت گرفت و نقض آن نیز به معنای زیرپاگذاستن حیثیت، اعتبار و جایگاه سیاسی اتحادیه اروپا از سوی آمریکاست».

شمخانی افزود: «سطح فعلی روابط اقتصادی میان دو کشور و تسهیل روابط بانکی در این زمینه رضایت‌بخش نیست». او از مواضع بی‌پایه برخی کشورها علیه سیاست‌های منطقه‌ای ایران هم انتقاد کرد. شمخانی با غیرقابل‌قبول دانستن عدم برخورد قاطع دولت انگلیس با شبکه‌های رسانه‌ای حامی گروه تروریستی که زنان و کودکان بی‌گناه را در اهواز به شهادت رساندند، تأکید کرد: «این انتظار از دولت انگلیس وجود دارد که موضع خود در قبال لزوم مقابله با تروریسم و نقض حقوق بشر را در صورت شفاف اعلام و سیاست‌های اعمالی خود را نیز مطابق با آن دنبال کند».

شمخانی همچنین با انتقاد از رویه دولت انگلیس در فروش سلاح و تجهیزات امنیتی به کشورهای ناقض حقوق بشر مانند عربستان سعودی و بحرین، تأکید کرد: «چشم‌پوشیدن از جنایت‌های فجیع کشورهای متجاوز سعودی و امارات در یمن و محاصره اقتصادی مردم مظلوم این کشور با هدف حفظ منافع اقتصادی، یانگر اعمال استاندارد دوگانه و قابل‌معامله‌بودن جان انسان‌ها در نظر مقامات کشورها اروپایی و آمریکاست».

این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با اشاره به شکست پی‌درپی و تحقیرآمیز سیاست‌های آمریکا و متحدانش در منطقه، گفت: «هرگونه همراهی با سیاست‌های دولت ترامپ از سوی برخی کشورهای اروپایی ضمن آنکه بر روابط درازمدت با کشورمان تأثیر منفی خواهد داشت، موجب شکل‌گیری نگاه منفی نسبت به آن کشورها نزد افکار عمومی ملت ایران و ملت‌های منطقه به‌عنوان شریک جرم در جنایات آمریکا، رژیم صهیونیستی و ارتجاع منطقه خواهد شد». در مقابل وزیر امور خارجه انگلیس نیز در این دیدار با اشاره به مشکلات و موانعی که دولت آمریکا در مسیر مبادلات مالی و روابط بانکی پس از برجام ایجاد کرده است، بر ضرورت پیگیری و حل‌وفصل مسائل پیش‌رو تأکید کرد. جرمی هانت گفت: «اروپا مایل به حفظ دستاوردهای برجام است و در این مسیر ایده‌هایی مانند تأسیس سامانه تبادل مالی مستقل از آمریکا و اقتصاد بدون دلار را با جدیت دنبال کرده و در تلاش مشترک برای عملیاتی‌کردن آن است».

سخنگوی وزارت خارجه درباره پرونده خسارت تخریب سفارت انگلیس:

مفتوح است

۹ سال از وقتی که دادگاه لاهه به سود ایران در پرونده تانک‌های چیفتن رای داد، می‌گذرد. از پرونده خسارت وارده به ساختمان سفارت انگلیس در تهران هم حدود شش سال گذشته است؛ اما این دو پرونده هنوز مفتوح است و به نتیجه مشخصی نرسیده. این موضوع را سخنگوی وزارت خارجه تأیید می‌کند و می‌گوید که همچنان در حال پیگیری هستیم. در این شرایط جرمی هانت، وزیر خارجه انگلیس، هم یک روز را در تهران گذرانده و با همتای ایرانی خود دیدار کرده است. اگرچه پیش از سفر به تهران اشاره‌ای به این دو پرونده که به گفته بهرام قاسمی «مفتوح» است، نکرده؛ اما سفیر ایران در لندن در «مفتوح» گفت‌وگویی تأکید کرده جلسه‌ای نبوده که بین دو طرف ایرانی و انگلیسی برگزار شده باشد و موضوع طلب ایران از انگلیس بحث و بررسی نشده باشد. باین‌حال بعد از ۹ سال انگلیس هنوز اقدامی در راستای پرداخت بدهی خود به ایران نکرده است؛ بدهی‌ای که طبق گفته حمید عبیدی‌نژاد رقم درخورتوجهی دارد: ۴۵۰ میلیون پوند.

شش سال پیش پرونده حقوقی دیگری بین دو کشور ایران و انگلیس گشوده شد. حمله عده‌ای به سفارت انگلیس در تهران و باغ قلیک متعلق به سفارت این کشور، نه‌تنها روابط دیپلماتیک بین ایران و انگلیس را قطع کرد بلکه منجر به شکل‌گیری پرونده‌ای بین ایران و انگلیس شد تا این‌بار انگلیسی‌ها هم از ایران طلب خسارت کنند. خساراتی از قبیل پاره‌کردن تابلوهای نقاشی و صدمه‌زدن به وسایل سفارت و مسائلی از این قبیل. چهار سال پیش یعنی زمانی که روابط دیپلماتیک بین دو کشور دوباره برقرار می‌شد، روزنامه «گاردین» در گزارشی نوشته بود که ایران قطع‌نامه ۱۹۲۹ شورای امنیت و پایه‌گذاری تحریم‌ها آغاز شده بود، اجرای این حکم عملاً عقب افتاد. تحریم بانک مرکزی ایران در سال ۲۰۱۲ موجب شد تا این پرداخت از سوی انگلیس به تعویق بیفتد؛ اما بعد از برجام نیز با وجود تمام مذاکراتی که سفیر ایران در لندن به آن اشاره کرد، انگلیس از پرداخت بدهی ۴۵۰ میلیون‌پوندی شانه خالی کرده است. از سوی دیگر دو سال است که بحث‌هایی مبنی بر ارتباط پرداخت این بدهی با آزادی زانین زاغری، شهروند ایرانی-بریتانیایی گره خورده است؛ هرچند که مقامات هر دو طرف آن را رد کرده‌اند.

پرونده بدهی انگلیس به ایران مربوط به قراردادی بین دو کشور در دهه ۱۹۷۰ میلادی (۱۳۵۰) برای خرید تانک و خودروهای نظامی است. براساس قرارداد بین ایران و انگلیس، باید هزارو ۵۰۰ تانک چیفتن و ۲۵۰ خودروی زرهی به ایران تحویل داده می‌شد؛ اما تا سال ۱۳۵۷ فقط ۱۸۵ تانک چیفتن به ایران تحویل داده شد. سال‌های بعد ایران علیه انگلیس اقامه دعوی کرد و نهایتاً در سال ۲۰۰۹ دادگاه مبلغی را که باید طرف انگلیسی به طرف ایرانی بپردازد، مشخص کرد؛ اما به دلیل تحولاتی که در آن زمان ازجمله به اعمال تحریم‌ها علیه ایران، ازجمله تصویب قطع‌نامه ۱۹۲۹ شورای امنیت و پایه‌گذاری تحریم‌ها آغاز شده بود، اجرای این حکم عملاً عقب افتاد. تحریم بانک مرکزی ایران در سال ۲۰۱۲ موجب شد تا این پرداخت از سوی انگلیس به تعویق بیفتد؛ اما بعد از برجام نیز با وجود تمام مذاکراتی که سفیر ایران در لندن به آن اشاره کرد، انگلیس از پرداخت بدهی ۴۵۰ میلیون‌پوندی شانه خالی کرده است. از سوی دیگر دو سال است که بحث‌هایی مبنی بر ارتباط پرداخت این بدهی با آزادی زانین زاغری، شهروند ایرانی-بریتانیایی گره خورده است؛ هرچند که مقامات هر دو طرف آن را رد کرده‌اند.

حرفه‌ای‌ها هوشمندانه انتخاب می‌کنند

عملیات بانکی خود را به همراه بانک تجارت بسپارید

حتی اگر در بانک ما حساب ندارید

۱ ورود از طریق اثر انگشت و تشخیص چهره
(در صورت وجود قابلیت آن بر روی گوشی همراه)

۲ امکان انتقال وجه، پرداخت قبوض، پرداخت‌های سازمانی شتابدار، از بانک تجارت و سایر کارت‌های عضو شتاب خرید شارژ و بسته‌های اینترنت

۳ امکان انتقال وجه به حساب مقصد تنها با داشتن شماره همراه مقصد

۴ افزودن کارت‌های مبدا و مقصد تنها از طریق اسکن کارت

۱۵۵۴ tejaratbank

قابل دریافت از ویسایت اصلی بانک تجارت

و بازارهای معتبر اپلیکیشن موبایل

tejaratbank.ir

Gapim/tejaratbankofficial

الو شرق ۰۲۶۰ ۸۸۶۴۰

sharghline@sharghdaily.ir

پیامک: ۰۴۶۹۹۰۳۰۰

● مدت‌زمانی است شهرداری شهرستان مبارکه اصفهان به مالکان خیابان حافظ (بازار) چهارراه بازار که در طرح میدان پیامبر اعظم(ص) قرار دارد، اخطار داده که نسبت به رفع خطرات احتمالی از ریزش بالکن‌های تجاری که مویجات خطرناک جانی برای رهگذران و عابران داشته، اقدام کنند. متأسفانه در این میان هریک از صاحبان املاک فوق‌الذکر که به شهرداری برای اخذ مجوز لازم و چگونگی رفع خطر از ساختمان‌های خود مراجعه می‌کنند، مسئولان دایره فنی و شهرسازی جوابگو نبوده و اقدامی در جهت اخذ مجوز و صدور آن به عمل نمی‌آورند و این مسئله باعث رنجش ساکنان و دارندگان املاک و رهگذران شده است. جا دارد به‌لحاظ حفظ جان شهروندان و جلوگیری از خطرات احتمالی در آینده و وقوع حوادث تلخ در این زمینه، مسئولان ستاد بحران و فرمانداری و شهرداری استان و شهرستان مبارکه اقدامی انجام دهند.

ابراهیم ایرانپور مبارکه

● شرق پیاده‌رو ضلع غربی بلوار آرش شرقی حداقل تونل (تونل نیایش، اسفندباد، آرش در محدوده شهرداری منطقه ۳ (غرب به شرق) به پارکینگ خودروها تبدیل شده و با توجه به عرض کم خیابان و افتتاح تونل، خطر جان عابران را تهدید می‌کند.

بازتاب

● پاسخ روابط عمومی شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه: احتراماً خواهشمند است درخواست مطلب مندرج در آن روزنامه، سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۵ صفحه ۳ با عنوان: تاریکی در ایستگاه مترو، پاسخ زیر در همان صفحه به چاپ برسد: با سلام، احتراماً ضمن تشکر از این مسافر محترم، به اطلاع می‌رساند فضای مورد اشاره ایشان، پیاده‌رو ایستگاه میدان شهدا است که ارتباطی به شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه ندارد اما با این وجود، این شرکت برای رفع مشکل تاریکی محل موردنظر و آسایش شهروندان گرامی، با شهرداری و اداره برق منطقه مکاتبات لازم را انجام داده است.